

Rio de Janeiro

ROČNÍK: XXI.

ŠKOLSKÝ ROK 2014-2015

ČÍSLO: 1

SEPTEMBER

Pripravení na nové výzvy

Obdobie leta sa v školstve väčšinou využíva k zaslúženému oddychu a k naberaniu prepotrebných psychických a fyzických síl na odštartovaní nového školského roka. K výnimkám určite patrí skupina ľudí „motajúca sa“ okolo školského športu a olympizmu. V kľude treba uzatvoriť nedávno ukončené športové súťaže - sumarizáciou výsledkov a ich štatistickým spracovaním, finančným uzatvorením jednotlivých podujatí a poďakovaním partnerom a ďalším podporovateľom.

A to všetko ruka v ruke s prípravou novej sezóny, čo nemožno v žiadnom prípade oddeliť od zamyslenia sa nad predchádzajúcim obdobím. **Jasne a zrozumiteľne treba povedať, čo sa podarilo a v čom treba pokračovať, ale súčasne s potrebnou dávkou sebareflexie označiť to, čo nevyšlo podľa očakávania a analýzou príčin nesplnených predstáv určiť ďalšie kroky.**

Takýto prístup - ak nechceme ustrnúť alebo zostať stáť na jednom mieste - musí byť vlastný všetkým, čo sa pohybujú v školskom športe, jednotlivcom i kolektívom po vertikále najvýznamnejšej organizácie školského športu na Slovensku. **Rezonujúca revitalizácia organizačnej štruktúry je stále aktuálna a s blížiacim sa snom SAŠŠ čoraz naliehavejšia.**

Aký bol teda ten uplynulý školský športový rok? Už zbežný pohľad na predchádzajúcich dvanásť mesiacov nás utvrdzuje v presvedčení, že sme sa **výrazným spôsobom priblížili** (s nezanedbateľnou podporou MŠVV a Š SR) k úrovni, keď činnosť v SAŠŠ-ke takpovediac kulminovala.

Súťaže „Kalendára“ sa uskutočnili v plnom rozsahu, a to aj napriek sťaženým finančným podmienkam. Neúčast' družstiev v celoštátnych finálových súbojoch bola minimálna, takmer zanedbateľná. Vydarili sa jesenné Školské dni športu, naplno sa rozbehla celoštátna súťaž aktivity pod názvom ŠKOLA ROKA, opäť sa do rúk záujemcov dostali obľúbené periodiká (RIO DE JANEIRO,

ročenka), slušnú úroveň má ponuka vzdelávacích aktivít, do pravidelného rytmu sa dostávajú zahraničné kontakty.

Skutočnou čerešničkou na torte bola (aj v tomto roku) olympiáda detí a mládeže **KALOKAGATIA**. Napriek problémom, ktoré sprevádzali jej prípravu, možno hovoriť o veľmi vydatenom podujatí. **Jej organizačný, propagačný a najmä výchovný dopad momentálne na Slovensku nemá alternatívu.** Ale zrejme až generácie po nás ocenia jej skutočný prínos. Ku cti organizátorov slúži aj fak, že stabilné jadro športových súťaží dopĺňujú celým radom sprievodných podujatí. V tomto roku ku kultúrnym súťažiam a školskej cene fair play pribudla celoštátna konferencia o školskom športe, ale aj zaujímavé stretnutie generácií.

Nie všetko nám však vyšlo tak, ako sme si predstavovali. Predovšetkým týmto smerom by sa malo orientovať úsilie všetkých zainteresovaných. Týka sa to nielen dokompletizovania súťažného kalendára, vrátane všetkých podmienok, ktoré ho sprevádzajú - financovaním začínajúc a trebárs vekovými kategóriami končiac, ale aj všetkých dopĺňujúcich aktivít zameraných na výchovu, propagáciu, metodiku a vzdelávanie a v neposlednom rade i motiváciu.

Veľké výzvy nás však čakajú v ďalších rokoch. Do pravidelného rytmu treba dostať všetky tri olympiády (Kalokagatia - letná i zimná a Gaudeamus igitur), prerušiť niekoľkoročnú pauzu v organizovaní olympiády školských zamestnancov, ale tiež dotiahnuť niekoľkoročné úsilie pri kreovaní Medzinárodnej ligy krajín Višegradskej štvorky. A to všetko ako súčasť formovania programovej koncepcie školského športu, ktorý by mal dôsledne plniť svoje spoločenské poslanie - formovať trvalý vzťah detí k pravidelnému športovaniu, vyhľadávať talenty a spájať šport s kultúrou, výchovou a vzdelávaním.

Kalokagatia 2014 str. 2-7

KALOKAGATIA 2014

Olympijský oheň KALOKAGATIE 2014 zapálil olympijský víťaz Janko Zachara a členka MOV, olympionička Danka Barteková ...

„Olympijská idea preniká ako slnečný lúč cez hmlu a prekračuje prah dvadsiateho storočia, ako odraz žiarivej nádeje“ - tak znie myšlienka zakladateľa novodobých olympijských hier Pierra de Coubertina.

Idea znovu pripomenutá ľudstvu - pôvodne bola určená iba svetu dospelých. S nápadom obnoviť starogrécku myšlienku vyjadrujúcu spojenie telesnej dokonalosti s duševnou krásou a ľudským dobrom nazvanú Kalokagatia do podoby zameranej aj na svet detí a mládeže, prišiel už pred viac ako dvadsiatimi rokmi nadšenec - telom a duchom športovec, človek s veľkým srdcom **Anton Javorka**.

Trnava inšpirovala svet. Neodškriepiteľným faktom je i to, že olympiáda detí a mládeže KALOKAGATIA rastie z trnavských koreňov.

Tak ako bývajú „veľké“ olympijské hry prístupné športovcom celého sveta, pokiaľ prejdú príslušnou kvalifikáciou, tak aj tá tohtoročná olympiáda detí a mládeže KALOKAGATIA 2014 mala účastníkov nielen z veľkých, ale aj malých miest, či obcí. „Všade kde je základná škola môže byť mladý olympionik“ hovorí šéf organizačného výboru Anton Javorka. Od vybijanej cez futbal (Jednota futbal cup), volejbal, hádzanú, basketbal, speedminton či jagent a samozrejme atletiku sa dostali deti nielen z Košíc alebo Michaloviec, ale aj z Palína, Chlebníc, Mútneho, Zuberca, Klinu či Dobrej Nivy, ba aj z Udíc na svoju prvú olympiádu. Každé z nich má možnosť športovo rásť ďalej a Kalokagatia ich mohla inšpirovať.

Slávnostné otvorenie na Mestskom atletickom štadióne A. Hajmássyho sa 19. júna stalo inšpiratívnym pre mnohých z 1 800 mladých športovcov zo Slovenska, Srbska, Maďarska i Českej republiky. Od pochodu sprievodu, vztyčovanie olympijskej vlajky, sľubu športovcov a rozhodcov, až po akt zapálenia olympijského ohňa Kalokagatie 2014, ktorý spoločne zapálili olympijský víťaz v boxe z Helsínk 1952 **Janko Zachara**, bronzová olympijská medailistka z Londýna 2012 v streleckej disciplíne skeet a členka Medzinárodného olympijského výboru **Danka Barteková**, v spoločnosti malej Ninky, ktorá stvárnila symbol budúcnosti našich detí, našej mládeže. Štartom **malého maratónu „Z Maratónu do Atén“** sa spustil celý program slávnostného otvorenia. Privítať sme mohli **ministra školstva Dušana Čaploviča**, ktorý sa prihovril školákovi, ocenil prácu zakladateľa olympiády, ako aj celého tímu ľudí okolo neho. Na slávnostnom otvorení okrem ministra školstva SR sa zúčastnili aj ďalšie osobnosti spoločenského života na Slovensku - generálny riaditeľ sekcie športu a mládeže MŠVVaŠ SR **Ladislav Čambal**, predseda a podpredseda SOV **Frantošek Chmelár** a **Vladimír Miller**, predseda Matice Slovenskej **Marián Tkáč**, predseda SAŠŠ **Marián Majzlík**, viceprimátor mesta Trnava **Bystrík Stanko**, členovia predsedníctva SAŠŠ, predsedovia národných športových zväzov a mnohí ďalší. Moderátor **Martin „Chyno“ Chynoranský** odovzdal osobitný pozdrav účastníkom od predsedu Trnavského samosprávneho kraja **Tibora Mikuša**, ktorý sa z vážnych pracovných dôvodov slávnostného otvorenia nemohol zúčastniť.

Medzi hosťami nechýbali ani vynikajúci športovci. Okrem spomínaných **Janka Zacharu** a **Danky Bartekovej**, prítomní potleskom privítali paralympijskú víťazku **Veroniku Vadovičovou**, olympionika **Libora Charfreitaga**, člena strieborného tímu z Majstrovstiev sveta v roku 1962 **Jozefa Štibrányho** a celého radu ďalších osobností slovenského športu a olympizmu. Niektorých z nich mohli športujúci (budúci) olympionici privítať aj medzi sebou priamo na športoviskách.

Po prvýkrát odznela **hymna detskej olympiády („To dáš, tak pod“)**, ktorú pre účastníkov zložil a zaspieval stredoškolač **Adam Chrenšt**.

Kalokagatia však nie je iba šport. Je to spojenie športu a kultúrou, vzdelávaním a výchovou, preto v jej programe nechýbalo ani vyhodnotenie **kultúrnych súťaží (výtvarná liga H. Kocianovej v spojení s literárnou súťažou a súťažou školských časopisov)**, otvorenie **výstavy výtvarných prác vyhlásených v rámci kultúrnych súťaží KALOKAGATIE 2014** pod patronátom Matice Slovenskej, ale i **výstavou „TAK ŠLI ROKY“**, ktorá bola venovaná vzniku a histórii Kalokagatie na Slovensku.

Novinkou v programe bola **Celoštátna konferencia pod názvom „Starogrécka KALOKAGATIA a jej odkaz pre súčasnosť“** venovaná Pavlovi Gleskovi, ktorý stál pri zrode KALOKAGATIE.

Na trnavskej olympiáde detí a mládeže sa už tradične stretávame s **príležitostnou pečiatkou**. Pamätne pečiatky Kalokagatie boli venované viacerým osobnostiam slovenského športu a olympizmu - **Jozefovi Herdovi** (bronz v zápase z roku 1936), **plavcovi Halmayovi**, ale aj „otcovi slovenský telocvikárov“ **I. B. Zochovi**. Po prvýkrát sa tejto pocty dostalo žijúcemu olympionikovi (prajeme mu ešte veľa zdravia). Pečiatka nesie portrét boxera **Janka Zachara**.

Jedným z pilierov, na ktorých slovenská KALOKAGATIA stojí, je skutočnosť, že od samotného začiatku bola chápaná nie ako jednorázové podujatie či „šampionát šampionátov“, ale ako proces permanentného presadzovania zásad **ČISTEJ HRY**. A to nielen na športovisku, ale aj v každodennom živote. Správnosť tohto smerovania potvrdzujú držiteľia tohtoročnej **ŠKOLSKEJ CENY FAIR PLAY**, ktorú udelil primátor mesta Trnava **Vladimír Butko** na radnici mesta Trnava, siedmim pedagógom z celého Slovenska.

Olympiáda ako podujatie síce skončila, avšak olympijské ideály telesnej dokonalosti, duševnej krásy a konania dobra, budú ďalej rozvíjať jej účastníci.

Vďaka organizáciám, ktoré už tradične podporujú školský šport - **MŠVVaŠ SR**, Trnavský samosprávny kraj, Mesto Trnava, Slovenská asociácia športu na školách, Slovenskému olympijskému výboru - a vďaka desiatkam nadšencov, sa uskutočnil už dvanásť ročník KALOKAGATIE 2014.

KALOKAGATIA 2014

Pôsobivé otvorenie

K najpôsobivejším a z pohľadu výchovného pôsobenia najúčinnjším častiam programu olympiády detí a mládeže KALOKAGATIE už tradične patrí slávnostné otvorenie. Tomu tohoročnému však predchádzali priam neuveriteľné peripetie, takže organizátori sa do poslednej chvíle právom obávali o jeho priebeh. Už dopredu bolo jasné, že z vytypovaných miest uskutočnenia tohto slávnostného aktu vypadne futbalový štadión A. Malatinského, neskôr z podobných príčin organizátori vyškrtli Trojičné námestie. Definitívnym riešením sa zdal byť Mestský amfiteáter. Zlyhal však aj tento variant. Zostávalo už len pár dní na to, aby sa jednotlivé prvky zostaveného scenára preorientovali na priestory atletického štadióna, v tom čase sa pripravujúceho na výstavbu novej tribúny.

Kolektív spolupracovníkov okolo J. Odehnalovej to však v rekordne krátkom čase dokázal a „prológ“ tohoročnej KALOKAGATIE patril v celej jej histórii k tým najkrajším. Mrzí nás však skutočnosť, že záver tohto ceremoniálu narušili niektoré skupiny účastníkov, ktorí sa „strašne ponáhľali“ ku svojim autobusom a nečakali ani na oficiálne ukončenie ceremoniálu.

K samotnému programu? Stačí len veľmi stručne - ZAUJAL MYŠLIENKOU AJ VYJADRENÍM. Jeho podstata spočívala v tom, že budúcich reprezentantov a olympionikov treba hľadať v terajších mládežníckych súťažiach, trebárs na olympiáde detí a mládeže.

Túto symboliku najvýstižnejšie vyjadril samotný akt zaparovania olympijského ohňa, ktorého sa za staršiu generáciu olympionikov zúčastnil olympijský víťaz **Ján Zachara**, súčasnú generáciu zastupovala olympijská medailistka a členka MOV **Danka Barteková** a tret'ou do partie bola predškolačka a (možno) budúca olympionička v gymnastike Ninka.

Všetky prvky ceremoniálu do seba zapadali až s neuveriteľnou ľahkosťou - od začiatočného defilé športovcov "cez zimomriavky vytvárajúcu bubnovú šou, tanečné kreácie s olympijskou symbolikou, či sľuby pretekárov a rozhodcov až po oficiálne otvorenie olympiády ministrom školstva Dušanom Čaplovičom a slovenskou hymnou v podaní trnavskej speváckej skupiny CANTIKA NOVA. A aby sme nezabudli - do celého večera fantasticky zapadol aj štart a cieľ prvej olympijskej disciplíny - MARATONU, samozrejme detského.

Maratónoci prvými víťazmi

Bitka medzi Peržanmi a Aténčanmi sa uskutočnila pri Maratóne v ranných hodinách dvanásteho septembrového dňa roku 490 pred našim letopočtom. Peržanov bolo dvakrát viac ako Grékov, no tí aj tak vyhrali. Správu o tomto víťazstve priniesol vojak FEIDIPPES. Po ubehnutí vzdialenosti medzi Maratónom a Aténami stačil ešte zvolať ZVÍTĀZILI SME (Nenikékannu) a od vyčerpania zomrel.

Na počesť hrdinského aténskeho vojaka zakladateľ olympijských hier Pierre de Coubertin inicioval zaradiť do programu prvých novodobých hier v Aténach 1896 najdlhšiu bežeckú disciplínu, ktorá by symbolicky vyjadrovala vzdialenosť prebehnutú spomínaným aténskeym vojacom - 42.195m. Zvíťazil Grék SPYROS LUIS.

Aj na trnavskej olympiáde sa stalo tradíciou, že jej prvými víťazmi sú práve maratónoci. Nechýbali na slávnostnom otvorení ani tentoraz a ...víťazstva si odniesli **Zdenek Švejda** z Borského Svätého Mikuláša a **Kristína Kunovská** zo ZŠ Kornela Mahra v Trnave. V súťaži družstiev boli najúspešnejší bežci zo ZŠ Sekule a bežkyne z Borského Svätého Jána.

KALOKAGATIA 2014

KALOKAGATIA ako životný štýl, fair play ako jeho súčasť

Jedným z pilierov, na ktorých slovenská KALOKAGATIA stojí, je skutočnosť, že od samotného začiatku bola chápaná nie ako jednorázové podujatie či „šampionát šampionátov“, ale ako proces permanentného presadzovania zásad ČISTEJ HRY. A to nielen na športovisku, ale aj v každodennom živote. Správnosť

tohto smerovania potvrdzujú aj držiteľia tohtoročnej **ŠKOLSKEJ CENY FAIR PLAY**, ktorá bola udelená dvanástim slovenským pedagógom a jednému žiakovi.

Sedem rytierov školského športu si prišlo ocenenie za svoj prínos školskému športu, deťom a mládeži prevziať do Trnavy osobne.

Na tradičnej a stále milej slávnosti - vyhlasovania výsledkov Školskej ceny fair play za obdobie rokov 2012-2014 si z rúk predsedu org.výboru **Antona Javorku** a primátora Trnavy **Vladimíra Butka** tohtoročné ocenenie čistej hry za „dlhoročné pôsobenie v školskom športe sprevádzané fair play postojmi a činmi“ prevzali - **Peter Dobrý, Andrea Tilková, Ľudmila Dratvová, Dušan Peťko, Ľubica Kordíková, Ladislav Tóth, Vladimír Čerňušák.**

Ďalej boli ocenení, no žiaľ nemohli byť prítomní - **Ivan Cádrik - žiak, Vladimír Toma, Vladimír Cích, Michal Nálepka, Mária Szalayová, František Ondrejka.**

Slávnostného aktu v obradnej sieni trnavskej Radnice sa zúčastnili aj vzácní hostia, medzi ktorými nechýbali ani predseda SAŠŠ **Marian Majzlík**, predsedníčka Klubu fair play SOV **Janka Stašová**, predseda o.z. Zimná Kalokagatia **Dušan Slíva**, členovia predsedníctva SAŠŠ a Trnavského olympijského klubu.

V centre pozornosti súboje o tituly

Jadrom KALOKAGATIE sú prirodzene športové súťaže a v nich - najmä v posledných rokoch - slovenské školské šampionáty.

V práve skončenom ročníku sa o tituly bojovalo v atletike, futbale, volejbale, basketbale, hádzanej a vybíjanej. Pamätníci si však spomínajú, že v minulosti bola ponuka majstrovských súťaží ďaleko širšia a KALOKAGATIE sa zúčastňovali aj plavci, strelci, stolní tenisti, šachisti a gymnasti. Tie časy sú síce preč, ale nie nenávratne. Ambíciou organizátorov je dostať program športových súťaží do „pôvodného stavu“.

Najúspešnejšou výpravou KALOKAGATIE 2014 bola reprezentácia **Košíckeho kraja** so štyrmi zlatými a dvoma striebornými medailami. Na druhom mieste skončila výprava **Nitrianskeho kraja** (3,1,2) a na treťom mieste **Prešovský kraj** (2,2,0). V tomto poradí nie sú však zarátané medailové umiestnenia v atletických súťažiach jednotlivcov, pretože v kráľovnej športu - atletike dominuje súťaž družstiev. Všetky výsledky súťaží sú zverejnené na školskom portáli, web stránke SAŠŠ či Kalokagatie, ale aj v ročenke, ktorá práve vychádza v elektronickej podobe a nájdete ju na www.sass.sk

KALOKAGATIA 2014

Záujem aj o ukážkové športy

Stalo sa nepísaným pravidlom, že program športových súťaží KALOKAGATIE dopĺňajú takzvané **ukážkové športy**. Zmyslom tohto rozhodnutia organizátorov je popularizovať do tejto skupiny zaradené športy s cieľom rozšíriť ich v ďalších regiónoch Slovenska. Nie vždy sa to však darí tak, ako by si to vyznávači toho - ktorého športu želali.

Plne to platí o **JA GENT-e** „dovezeného“ zo Srbska. Je to šport podobný našej vybíjanej, ale podstatne dynamickejšia a „športovejšia“. V tomto roku v olympijskom turnaji došlo k veľkému prekvapeniu, keď prvenstvo si odniesli domáci hráči a hráčky z Gymnázia Hollého pred veľkým favoritom zo Srbska.

Slušnú tradíciu majú turnaje v **bejzbale**. V oboch zvíťazili trnavské kolektívy - medzi mladšími **PARTNERS** a v kategórii starších **BKANGELS**.

Na KALOKAGATII sa však udomácnil aj **SPEEDBEDMIN-TON**, ktorý - zdá sa - má momentálne najširšie zázemie v Lipanoch a v Topoľčanoch. Tí prví zvíťazili v kategórii žiakov základných škôl (Gymnázium Lipany) a medzi stredoškólákmi boli druhí. Topoľčanci získali prvenstvo medzi stredoškólákmi (Gymnázium Topoľčany) a v mladšej kategórii skončilo družstvo ZŠ Tribečská na treťom mieste.

Medzinárodná ligy na obzore

Už niekoľko rokov sa usilujeme dostať do života projekt medzinárodnej ligy krajín Višegradskej štvorky. Po niekoľkých ročníkoch medzištátnych stretnutí vo florbale medzi Českom a Slovenskom sa urobil ďalší krok. Na Kalokagatii 2014 sa do florbalových turnajov chlapcov a dievčat pridali k pôvodnej dvojici aj maďarské družstvá. Škoda, že dobre rozbehnutú komunikáciu s Poliakmi sme nedotiahli do úspešného konca. Aj tak však tento - dalo by sa povedať krôčik - je významným posunom dopredu. Možno práve trnavské turnaje proces kreovania **MEDZINÁRODNEJ LIGY KRAJÍN V4** urýchlia.

Najcennejšie medaily Kalokagatie 2014 si odniesli **chlapci** zo ZŠ s MŠ Zuberec pred ZŠ Litomyšľ a maďarskými chlapcami z Budapešti. V kategórii tímu dievčat sa najviac darilo ZŠ Jilemnického Mladá Boleslav, ktorý zvíťazil pred ZŠ Medvedzie Tvrdošín a z družstvom z Budapešti.

V záujme rozvoja športu a olympizmu

Uplynulé dve desaťročia (ba takmer štvrtstoročie) boli pre slovenskú telovýchovno - športovú scénu obdobím širokej atomizácie. Delili a trieštili sa zväzy, ba aj telovýchovné jednoty a kluby. Malo to svoje príčiny, ktoré sú mimo okruhu tejto informácie.

V súčasnosti skôr prevládajú **snahy o integráciu** - ako na úrovni centra, tak aj v okruhu regiónov. A má to svoje opodstatnenie. **Z tejto filozofie vychádzali aj predstavitelia občianskych združení so zameraním predovšetkým na olympijskú výchovu - „Kalokagatia na Slovensku“ a „Zimná kalokagatia“.** Na dohodnutom stretnutí v rámci trnavského sviatku športu a olympizmu sa dohodli, že do konca kalendárneho roka pripraví podmienky pre zlúčenie oboch organizácií do jednej. Tá ako člen Slovenského olympijského výboru sa bude sústreďovať predovšetkým na ďalšie prehlbovanie olympijskej výchovy na Slovensku s vyvrcholením na oboch detských olympiádach KALOKAGATIA (letná v Trnave, zimná na Spiši) a olympiáde stredoškólakov GAUDEAMUS IGITUR. Tieto podujatia budú ťažiskové aj pri **koncipovaní predpokladanej dohody a spolupráci so Slovenskou asociáciou športu na školách.**

KALOKAGATIA 2014

Stretnutie generácií

Pod týmto názvom sa nieslo podujatie, ktorého cieľom bolo oceniť tých, ktorí sa takmer štvrtstoročie v rôznych etapách podieľali na zveľadovaní myšlienky starogréckej kalokagatie na Slovensku a poďakovať im za ich nespochybniteľný vklad do rozvoja športu a olympizmu. Len veľmi ťažko by sme však dokázali (aspoň približne) spočítať, koľko ľudí sa za tie roky akýmkoľvek spôsobom zapojilo do prípravy olympiády detí a mládeže KALOKAGATIA. Preto aj pozvánky boli expedované len približne stovke tých „NAJ“. Z nich sa viacerí ospravedlnili - medzi nimi aj väčšina zo súčasného realizačného tímu (z pochopiteľných dôvodov) - niektorí, žiaľ, odišli od nás už navždy, no očakávané „jadro“ nechýbalo. Jeho členovia zo stretnutia odchádzali s posolstvom, že na nikoho sa nezabudlo a každý „KALOKAGATOS“ bude mať v tej obrovskej stavbe svoju tehličku spomienok. A nielen Trnavčania. Akú podobu bude mať táto stavba, to sa dozvieme o dva roky pri Kalokagatii 2016, kedy sa stretnutie generácií zopakuje. Predpokladáme, že ešte vo veľkolepejšom štýle.

Beh olympijského dňa...

...sa už pomaly stáva neoddeliteľnou súčasťou trnavskej detskej olympiády. Aj v tomto ročníku prilákal na štart vo všetkých vekových kategóriách takmer tisícku aktívnych bežcov, ktorí svojou účasťou vyjadrili svoj úprimný vzťah k športu a olympijskej myšlienke. Beh olympijského dňa sa každoročne organizuje v mnohých slovenských mestách a je venovaný výročiu založenia Medzinárodného olympijského výboru (23. jún 1894 - pozn. red.). Na Slovensku ho organizuje SOV spolu s olympijskými klubmi. Podujatie v „Malom Ríme“ je už tradične otvorené aj pre bežcov z iných regiónov, čo títo v hojnom počte aj využívajú.

Ťažiskovou disciplínou v tomto ročníku boli štafetové behy pre žiakov základných a študentov stredných škôl. Každá štafeta bola zložená z piatich chlapcov a piatich dievčat, ktorí si štafetový kolík podávali vždy po absolvovaní približne jednokilometrového okruhu. Dramatické súboje na pešej zóne priamo v centre Trnavy sledovala početná divácka kulisa, čo len znásobovalo atmosféru tohto vydareného podujatia. Palmu víťazstva si odniesli družstvá ZŠ Spartakovská Trnava a Športové gymnázium J. Herdu Trnava.

Tí prví získali pohár primátora Trnavy Vladimíra Butku, tí starší si do vitríny uložili pohár predsedu Trnavského samospráv-

neho kraja Tibora Mikuša. Zaujímavosťou týchto netradičných bežeckých pretekov boli aj štartovné čísla. Zhotovili si ich samotné súťažiacie kolektívy a tie najoriginálnejšie boli ocenené osobitnou cenou.

Okrem štafiet sa na štart bežeckých pretekov postavili aj deti materských škôl a dospelí bez rozdielu veku. Všetkým sa ušlo obľúbené tričko Behu olympijského dňa venované Slovenským olympijským výborom.

KALOKAGATIA 2014

Rodí sa nová tradícia?

Na inom mieste spomíname dátum založenia Medzinárodného olympijského výboru - 23. jún 1894. Pri storočnici tejto významnej udalosti sa v rámci KALOKAGATIE uskutočnil významný seminár pod názvom „Kalokagatia v podmienkach Slovenska“, ktorého hlavným odborným garantom bol dnes už zosnulý Pavol Glesk a zúčastnilo sa ho viacero osobností slovenského športu a olympizmu, medzi nimi aj vtedajší predseda SOV Vladimír Černušák, František Sýkora, Jozef Hrčka a ďalšie významné osobnosti z tejto oblasti. Tento počin, ale hlavne osobnosť Pavla Gleska, nadšeného podporovateľa a spoluorganizátora prvých ročníkov KALOKAGATIE, inšpirovali organizátorov tohtoročnej detskej olympiády k zorganizovaniu celoštátnej konferencie pod názvom „Starogrécka kalokagatia a jej odkaz pre súčasnosť“. Venovaná bola práve pamiatke Pavla Gleska.

S hlavným referátom vystúpil predseda Slovenskej olympijskej akadémie Miroslav Bobřík, ktorý zároveň povedal niekoľko slov aj o osobnosti Pavla Gleska. Ďalej sa so svojimi vystúpeniami predstavili podpredseda SOV Vladimír Miller, Dagmar Nemček z FTVŠ, predseda SAŠŠ Marian Majzlík a predseda o.z. Kalokagatie na Slovensku Anton Javorka. Ich prednášky sú zverejnené v zborníku, ktorý vychádza v elektronickej podobe na webovej stránke Slovenskej asociácie športu na školách.

Konferencia by sa mala organizovať aj v budúcnosti, vždy v rámci KALOKAGATIE, teda v dvojročných intervaloch a vždy s posúdením výsledkov, predsavzatí a návrhov, ktoré vzišli z tej predchádzajúcej.

Kalokagatia - to nie je iba šport

KALOKAGATIA ako olympiáda sa líši od všetkých doterajších projektov v oblasti školského športu svojou komplexnosťou v oblasti výchovného pôsobenia. Jej prirovnávanie k rôznym celoštátnym športovým hrám a iným na ich úrovni postaveným podujatiam je scestné.

Jedným z momentov tejto komplexnosti je aj **spájanie športu s kultúrou**. Od samého začiatku Kalokagatie boli vyhlasované aj súťaže mimošportového charakteru, a to nielen kultúrno-umelecké, ale aj prírodovedné, či súťaže technickej zručnosti.

V aktuálnom ročníku sa vyhlasovatelia sústredili na **výtvarný prejav, vlastnú literárnu tvorbu a školské časopisy**. Niekoľko stovák autorských prác nielenže potešilo, ale zároveň potvrdilo správnosť takéhoto zamerania celoštátnej olympiády.

Slávnostné vyhodnotenie sa uskutočnilo v prvý súťažný deň v Kalokagatii - centre voľného času, kde riaditeľ tohto zariadenia Andrej Havlík privítal vzácnych hostí, medzi ktorými nechýbal ani predseda SOV František Chmelár a predseda Matice Slovenskej Marián Tkáč.

Vyhodnotenie tejto časti KALOKAGATIE bolo spojené s vernisážou výtvarných prác a Memoriál HELENY KOCIANOVEJ. Ako nám prezradila predsedníčka komisie Eva Venhartová (a na vlastné oči sme sa o tom aj mohli presvedčiť), „*medzi víťaznými prácami v piatich témach boli viaceré skutočne pozoruhodné. Možno povedať, že úroveň výtvarných prác i záujem o kalokagatiu rastie z roka na rok*“.

Naši v zahraničí

ISF volejbal, Portugalsko (foto hore a dolu).

ISF cezpoľný beh, Izrael (foto hore a dolu).

Ako píšeme aj na inom mieste, systém slovenského školského športu sa po niekoľkoročnom trmácaní opäť dostáva do pôvodného a rytmu a v plnom rozsahu to platí aj o medzinárodných kontaktoch. Ožila činnosť našich delegátov v technickej komisii ISF, obnovili sa práce na projekte Medzinárodnej ligy krajín Višegradskej štvorky, zahraničné výpravy sme znovu privítali na Kalokagatii 2014 a hlavne - normalizovala sa účasť slovenských školských športovcov na súťažiach medzinárodnej organizácie školského športu (ISF).

V školskom roku 2013/2014 Slovenská asociácia športu na školách s podporou MŠVVaŠ SR apríla vyslala na medzinárodné školské majstrovstvá ISF výpravy vo volejbale, futsale (po prvýkrát), cezpoľnom behu a hádzanej. Z programovej ponuky ISF sme tentoraz nevyužili možnosť účasti v basketbale 3x3 (novinka), stolnom tenise a bedminton. Najmä v poslednom menovanom športe sa to stretlo s nevoľou. Matematika však nepustí. Športových súťaží pribúda, finančný limit však zostáva rovnaký. Pritom treba povedať, že pokiaľ nám pamäť siaha, nikdy sme - hlavne kvôli financiám - nedokázali svojou účasťou pokryť všetky svetové školské šampionáty. A zrejme tomu nebude inak ani v najbližšej budúcnosti. Buď sa zúčastníme všetkých súťaží - a na chýbajúci nedoplatok sa všetci účastníci poskladajú, alebo do zahraničia budeme výpravy posielat selektívne a podľa vopred stanovených pravidiel. V nich by sa mala zohľadňovať účasť a úspešnosť konkrétneho športu (napríklad) v poslednom desaťročí, destinácia, v ktorej sa podujatie koná, ale aj správanie sa a kultúrno-spoločenské vystupovanie. A to by si mali uvedomiť všetci naši školskí reprezentanti, že „nekopú“ len sami za seba, ale aj za svojich nasledovníkov. Pravidlá treba upraviť aj pre prípad, keď si družstvá a jednotlivci hľadajú finančné prostriedky od sponzorov. Príklad z vlaňajšieho cezpoľného behu nám túto požiadavku len potvrdzuje. Organizačný poriadok medzinárodných školských športových súťaží je už pripravený k rokovaniam predsedníctva SAŠŠ.

V najbližšom období nás na medzinárodnom poli - ak chceme zostať verní tradícii - čakajú aj ďalšie úlohy a projekty. Máme na mysli predovšetkým „náš“ projekt MEDZINÁRODNEJ LIGY V4. Na KALOKAGATII 2014 sa síce urobil ďalší krok, no očakávajú sa ďalšie. Znovu treba naštartovať „motor“ a uchádzať sa o organizovanie medzinárodných školských majstrovstiev ISF. V období „temna“ v SAŠŠ sa aj tu stagnovalo, pritom sme v tejto oblasti vždy patrili k najaktívnejším. Väčšiu „starostlivosť“ si žiadajú aj technickí delegáti ISF nominovaní SAŠŠ-kou. Kritériá ich dlhodobej nominácie treba upraviť v súlade s potrebami slovenského školského športu.

Prehľad účasti:

Volejbal - Portugalsko, 9.-17. apríla 2014

Chlapci - Športové gymnázium Trenčín skončilo na 16. mieste v konkurencii 29 družstiev.

Dievčatá - Športové gymnázium Nitra v konečnom hodnotení obsadilo 12. priečku.

Podľa slov vedúceho výpravy **Jozefa Pavlíka**, oba naše tímy pristupovali k reprezentácii slovenského školského športu veľmi zodpovedne. Nepodarilo sa im síce siahnúť na medailové pozície, no skúsenosti zo súbojov v mimoriadne silnej konkurencii určite zúročia v prospech budúcnosti slovenského volejbalu.

Futsal - Taliansko / Sardínia, 26. apríla - 3. mája 2014

Slovenská reprezentácia vo futsale sa medzinárodných školských majstrovstiev zúčastnila po prvýkrát. Obsadili sme len kategóriu chlapcov, v ktorej Spojená škola, Rosinská cesta zo Žiliny obsadila skvelé 9. miesto. Turnaja sa zúčastnilo 29 krajín.

Vedúcim výpravy bol **Ladislav Dvořák**, ktorý sa v superlatívoch vyjadril o športovej i spoločensko-kultúrnej organizácii podujatia, do ktorej skvele zapadlo aj účinkovanie nášho tímu - príkladným správaním sa počas celého pobytu, no najmä slušnou futsalovou výkonnosťou.

Cezpoľný beh - Izrael, 30. marca - 4. apríla 2014

Cezpoľný beh patrí z našej strany k najčastejšie obsadzovaným športom v rámci podujatí ISF. Aj v minulom ročníku sme obsadili všetky súťažné kategórie.

Naši v zahraničí

Školské družstvá:

Chlapci - Športové gymnázium J. Herdu z Trnavy sa umiestnilo na 9.miesto.

Dievčatá - Športové gymnázium Nitra skončilo na 13.mieste.

Národné družstvá:

Chlapci - 5. miesto

Dievčatá - 5. miesto

Vedúcim výpravy bol **Marian Majzlík**, ktorý na margo účinkovania našej výpravy povedal:

„Celé podujatie naplnilo športový a spoločenský rozmer. Športovci získali ďalšiu motiváciu pre svoj športový rast a predpoklady pre následné úspešné reprezentovanie Slovenskej republiky v budúcnosti.“

Hádzaná - Turecko, 20.-28. júna 2014

Hádzaná patrí v histórii slovenského školského športu k najúspešnejším športom z hľadiska umiestnenia na medzinárodných školských majstrovstvách. O opodstatnenosti nominácie našich tímov do Turecka preto nebolo ani najmenších pochyb. Ich vlnajšie umiestnenie nám však veľa radosti neurobilo. Miesto na chvoste prvej polovice účastníckeho pola dievčat sa dá zniest, no predposledná priečka chlapcov je veľkým sklamaním.

Školské družstvo chlapcov - Obchodná akadémia Považská Bystrica - 21. miesto.

Školské družstvo dievčat - Gymnázium Pavla Horova Michalovce, ktoré skončili na jedenástom mieste z 22 hádzanárskeho kolektívov.

A čo na to vedúci výpravy **Tibor Bélik**? „S organizáciou podujatia sme príliš spokojní neboli. Jediným pozitívom bolo 9 športových hál, ktorých vybavenie bolo na vysokej úrovni a ešte snáď preprava družstiev (každé malo vlasý autobus) z olympijskej dediny do hál. K umiestneniu našich? V silnej konkurencii sme neuspeli, hlavne chlapci.“

Prehľad o účasti našich školských športov v kontaktoch so zahraničím, treba doplniť ešte o turnaj vo florbale v rámci **Medzinárodnej ligy V4** (píšeme o ňom v našom spravodajstve o Kalokagatii - pozn.redakcie), ale aj o informáciu našich vytrvalostných bežcov v Poľsku.

Na podujatie V4 - **Championships in School relay Cross. Country Vena Cross 2014** SAŠŠ nominovala víťazné družstvá celoštátneho finále **Memoriál Márie Zavarskej** v kategórii chlapcov a dievčat základných a stredných škôl ZŠ Brezová Piešťany obsadila 11. miesto, ZŠ Brezová pod Bradlom - 19. miesto, ZŠ Valašská - 14. miesto a ŠG Trnava D - 9. miesto a CH - 11.miesto. Vedúcou výpravy bola **Jana Chrenová** z Brezna.

Aby bola informácia v tomto bloku úplne kompletná - Paríži sa v júni uskutočnilo **Valné zhromaždenie ISF**, na ktorom SAŠŠ namiesto predsedu M. Majzlíka zastupoval **Roman Králik**. Vzhľadom k tomu, že rokovanie najvyššieho orgánu medzinárodnej organizácie školského športu prinieslo viacero zaujímavých momentov, vrátíme sa k nemu v budúcom čísle v rozhovore s naším delegátom.

PROGRAM súťaží ISF v školskom roku 2014/2015:

Šport	Mesto	Štát	Termín
BASKETBAL	Limoges	France	17.-25.4. 2015
FUTBAL	Retalhumeu - Quetzaltenango Suchitepéquez	Guatemala	12.-20.4. 2015
ORIENTAČNÝ BEH	Antalya - Kemer	Turecko	18.-24.4. 2015
ATLETIKA „J. Humbert cup“	Wuhan	PR China	27.6-2.7. 2015
PLÁVANIE	Poznaň	Poľsko	16.-21.4. 2015

Ročníky narodenia, termín prihlášok ako aj ďalšie kritériá nájdete na web stránke SAŠŠ v sekcii zahraničie.

ISF volejbal, Portugalsko (foto hore a dolu).

ISF hádzaná, Turecko (foto hore a dolu).

ROK ZA NAMI, ROK PRED NAMI

ROZHOVOR s Andreou Ristovou, generálnym sekretárom SAŠŠ

Nachádzame sa v období, kedy na jednej strane môžeme komplexne hodnotiť vlašajší školský športový rok a na strane druhej - zamýšľať sa nad podobou toho nastávajúceho. A to je príležitosť porozprávať sa s kompetentným človekom, ktorým tentoraz je Andrea Ristová, generálny sekretár SAŠŠ a zároveň predsedníčka jej športovo-technickej komisie.

Red.: Ako by ste stručne zhodnotili priebeh školských športových súťaží v uplynulom školskom roku?

A.R.: Po nedávnom prerušení zabehnutého systému sme sa vlašajšom vlastne dostali do „normálu“. A to bolo aj našim cieľom. Je dobré, že zohraté tímy organizátorov sa dokázali udržať, a tak sme v podstate pokračovali v tom - kde sme sa pred niekoľkými rokmi nie vlastnou vinou zastavili.

Red.: Takže s realizáciou celoročného KALENDÁRA môžeme byť spokojní....?

A.R.: V podstate áno. Niektoré súťaže oproti predchádzajúcim rokom sa síce do neho nedostali, ale v budúcnosti budeme Kalendár aj v tomto smere optimalizovať. Čo sa týka zapojenia detí a mládeže do športovania, pokles záujmu sme nezaznamenali, skôr naopak. Ani športová, či spoločensko-kultúrna stránka jednotlivých kôl súťaží neklesá, aj keď rozdiely v ich kvalite predsa len sú. Ale to všetko závisí od ľudí. Sme úprimne radi, že pribúda tých, ktorí súťaže

nepovažujú za cieľ, ale za prostriedok dosiahnutia cieľa.

Red.: Ako funguje spolupráca s partnermi?

A.R.: Vynikajúcim spôsobom prebieha najmä spolupráca na projekte JEDNOTA FUTBAL CUP, no nesťažujeme sa ani na ďalších partnerov, aj keď niektorí o spoluprácu s nami príliš nestoja. Všetci si však musíme uvedomiť, že školský šport je len jeden a nemožno ho trieštiť podľa toho, či súťaž organizuje ten, alebo onen. Pri naplňaní cieľov školského športu musíme spoločne ťahať za jeden povraz. Príkladná spolupráca je so Slovenským olympijským výborom, o.z. Kalokagatia na Slovensku a o.z. Zimná kalokagatia, ale aj vzťahy s viacerými národnými športovými zväzmi sú dobré.

Red.: Ľudí dolu určite bude zaujímať aj úroveň podpory Ministerstva školstva, vedy, výskumu a techniky. Ako by ste ju hodnotili?

A.R.: Po zmene vedenia sekcie športu došlo k obratu o 180 stupňov. Ústretovosť s akou sa stretávame pri spoločnom riešení problémov je nadštandardná. Všetci očakávame, že súčasný stav v tomto vzťahu bude mať dlhodobý charakter.

Na druhej strane je na nás všetkých, aby sme dokázali oprávnenosť súčasnej dôvery, ktorej sa nám v súčasnosti dostáva od ministerstva. Musíme presvedčiť, že každý návrh má svoje opodstatnenie, že nesmeruje k získaniu neopodstatnených výhod, ale k výraznejšiemu zvyšovaniu úrovne školského športu.

Red.: Háklivou témou boli vždy financie. Aká je v tejto oblasti súčasná situácia?

A.R.: Ťažiskom finančnej podpory školského športu bol vždy štát. A nezmenilo sa na tom nič ani v súčasnosti. Oproti predchádzajúcemu roku došlo vlni k pozitívnemu posunu. Niektoré „maličkosti“ nás však stále trápia. Ťažko sa nám napríklad dýcha, keď výška dotácie z roka na rok klesne o 10 € na žiaka a deň. Hlavne preto sa pristúpilo k toľko kritizovanému nepreplácaniu cestovného. Ťažko sa tiež dá pochopiť aj nepreplácanie nákladov doprovodu, čo značne komplikovalo situáciu organizátorom. Napriek týmto ťažkostiam sa nám podarilo naplánované školské majstrovstvá Slovenska uskutočniť - navyše s minimálnou neúčastou.

Red.: Doteraz sme hovorili o školských majstrovstvách Slovenska. Ich komplexná organizácia - od vydania propozícií,

ROK ZA NAMI, ROK PRED NAMI

cez hľadanie zodpovedného organizátora až po zverejnenie výsledkov cez portál je v kompetencii SAŠŠ. Ako je to však s okresnými a krajskými kolami?

A.R.: Organizovanie spomínaných kôl v jednotlivých krajoch je značne odlišné. Financovanie je riešené prostredníctvom obvodných (dnes už okresných) úradov, samotná organizácia je však stále na bedrách nadšencov školského športu. A tí sú viac, niekedy menej pod krídlami okresných a krajských rád. Funkčnosť týchto štruktúr našej organizácie však oproti minulosti zaostáva, preto obnova ich činnosti by mala byť našou prioritou v budúcich mesiacoch.

Red.: *Systém školských športových súťaží na Slovensku je úzko prepojený na kultúru, výchovu a vzdelávanie. V tom sa odlišuje od predchádzajúcich projektov, ale aj od viacerých krajín v rámci ISF. Ako sa SAŠŠ-ke v tejto oblasti darilo vlani?*

A.R.: Možno povedať, že v tejto oblasti k nejakému vážnemu prerušeniu v minulých rokoch nedošlo, aj keď určitý útlm sme zaregistrovali. Obe olympiády - Kalokagatia aj Gaudeamus igitur - sa nám podarilo udržať na solídnej

úrovni čo ovplyvnilo aj celý rad ďalších aktivít. Môžem spomenúť „Školskú cenu fair play“ či „Veľký olympijský kvíz“. Veľmi slušne sa nám rozbehli vzdelávacie ponuky, nedovolili sme zaniknúť „Škole roka“, vydávaniu „RIA DE JANEIRO“ či obľúbenej ročenky. V novembri 2013 sa po dvojročnej prestávke uskutočnilo veľké finále Školských Dní Športu. Na tento projekt sme obzvlášť hrdí, pretože prináša pohyb netradičnými formami aktivít a oslovuje také deti a mládež, ktoré šport ešte stále nemajú v krvi. Pred nami je etapa ďalšieho vzdelávania a obohacovania týchto aktivít. Získali sme akreditáciu na vzdelávanie rozhodcov I. triedy vo florbale, volejbale, basketbale a gymnastike pre všetkých a v minulom školskom roku k tomu pribudlo v rozsahu všetkých troch stupňov vzdelávania rozhodcov vo futsale. Na tejto úrovni budeme úzko spolupracovať so Slovenským futsalom, s ktorým vzájomná spolupráca je na vysokej úrovni. V neformálnom vzdelávaní sa nám darí ponúkať možnosti nových pohybových aktivít prostredníctvom projektu Škola hrou.

Red.: *Spomenuli sme ISF. Čo nové teda v medzinárodných vodách?*

A.R.: V školskom roku 2013/2014 vyslala Slovenská asociácia športu na školách ako člen Medzinárodnej organizácie školského športu (ISF) s podporou MŠVVaŠ SR na MŠM ISF športovcov vo volejbale, futsale, cezpoľnom behu a hádzanej. Účasť si vybojovali prihlásené školy v kvalifikačných turnajoch a pretekoch. Táto forma výberu našich najlepších družstiev či jednotlivcov sa osvedčila

rokmi ako najlepšia a to aj z pohľadu finančného zabezpečenia. Dlhodobou v medzinárodnej činnosti nás trápi nedostatočné finančné zabezpečenie vysielania výprav na jednotlivé podujatia. Naliehavou úlohou v budúcom období bude preto hľadanie partnera, ktorý by výrazne podporil slovenskú školskú reprezentáciu. Problémom naďalej zostáva aj nedostatočné materiálové vybavovanie účastníkov, na čo každoročne poukazujú vedúci výprav i zúčastnené školy. Tento problém v súčasnej dobe riešime a verím, že výpravy, ktoré nás a celé Slovensko budú reprezentovať v zahraničí už o tomto probléme nebudú musieť hovoriť.

V minulom školskom roku sa školské družstvá Slovenska zúčastnili aj súťaží V 4 (v Poľsku atléti a na Slovensku florbalisti). Prvýkrát sa slovenskí zástupcovia objavili aj na ME v halovom veslovaní Euro Open 2014 v dánskej Kodani.

Red.: *Aké pranie má Slovenská asociácia športu na školách?*

A.R.: Školský šport je len jeden a má svoje špecifiká. A tak k nemu treba aj pristupovať. Na stole nám leží celý rad zaujímavých projektov - krátkodobých i dlhodobých, ktorých uskutočnenie ho určite posunie dopredu. Uzrieť svetlo sveta nutne potrebuje napríklad koncepcia zimných športov a jej realizácia najmä prostredníctvom zimnej KALOKAGATIE, učiteľia nás tlačia do obnovenia olympiády školských zamestnancov, a tak by sme mohli pokračovať. Naš ďalší postup určite konkretizuje novembrový snem Slovenskej asociácie športu na školách.

Atraktívne ponuky

V minulom období sa so značným záujmom stretli aj viaceré vzdelávacie aktivity SAŠŠ. Preto aj v školskom roku 2014/2015 z tejto oblasti pripravujeme pre záujemcov niekoľko ďalších zaujímavých ponúk. Hovorí o nich Jana Valušková.

„Od roku 2011 naše vzdelávacie zariadenie, ktoré bolo akreditované Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ SR“) zorganizovalo vzdelávanie rozhodcov I. kvalifikačného stupňa v športoch, florbal, volejbal, basketbal, gymnastika pre všetkých. Zoznam absolventov vzdelávania je k dispozícii na stránke SAŠŠ:

http://www.sass.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=370&Itemid=438

Po niekoľkoročnom úsilí získalo naše vzdelávacie zariadenie akreditáciu aj na vzdelávanie rozhodcov I. - III. kvalifikačného stupňa vo futsale.

Vzdelávanie sme rozšírili o spoluprácu s našou partnerskou organizáciou OUTDOOR INSTITUTE a prichádzame s ponukou vzdelávania Animátora outdoorových aktivít.

Úspešní absolventi vo všetkých uvedených vzdelávaniach získajú akreditované osvedčenia MŠVVaŠ SR.

Do ponuky vzdelávania prinášame tiež semináre z cyklu ŠKOLA HROU. Skúsení lektori s pedagogickou praxou vám zaujímavou formou budú prezentovať možnosti využitia netradičných športových hier na hodinách telesnej a športovej výchovy. Tibor Nešťák prezentuje športovú hru speedbedminton a Jaroslava Argajová vedie semináre vo frisbee, idia, jagent, ringo, tenisbal.

Ďalšou novinkou v ponuke vzdelávania je školenie rozhodcov vo vybíjanej. Po skúsenostiach z minulých rokov, kedy sa množia sťažnosti na nie celkom jasné pravidlá v tomto veľmi populárnom športe medzi žiakmi základných škôl sme vzdelávanie rozhodcov vo vybíjanej zaradili do programu vzdelávania. Lektorom je Radoslav Urbančok.

Rozpis vzdelávania s predpokladaným miestom a termínom konania uvádzame v prílohe.

Orientačné poplatky vzdelávacích seminárov sú:

- Kvalifikácia rozhodcov I.kv. stupňa 30,00€. Časová dotácia 15 hodín.
- Kvalifikácia Animátora outdoorových aktivít 110,00 €. Pre účastníkov zaregistrovaných cez SAŠŠ je cena 100,00€.
- Semináre ŠKOLA HROU 3,00€ - 5,00€.
- Školenie rozhodcov vybíjanej 10,00€.

V prípade záujmu o niektorý z uvedených programov vzdelávania sa môžete zaregistrovať prostredníctvom formulára, ktorý je k dispozícii na www.sass.sk ako aj všetky informácie o vzdelávaní.“

Máte radi dobrodružstvo, chuť naučiť sa niečo nové a zúžitkovať to pre PRAX?

Ak je vaša odpoveď ÁNO, tak ste práve na začiatku správnej cesty ísť za svojim CIEĽOM!

POZÝVAME VÁS NA VZDELÁVANIE ANIMÁTORA OUTDOOROVÝCH AKTIVÍT.

Dávame do pozornosti akreditovaný projekt vzdelávania „ANIMÁTOR OUTDOOROVÝCH AKTIVÍT“, určený všetkým mladým ľuďom 18+, ktorí majú chuť sa vzdelávať, získať nové zručnosti, vedomosti, skúsenosti a zažiť dobrodružstvo - byť akčný. Vzdelávanie je založené na zážitku z vlastnej skúsenosti. Tréneri vzdelávania vás oboznámia s aktuálnymi trendmi v oblasti neformálneho vzdelávania.

Kto sa môže zúčastniť?

Ktokoľvek, kto má záujem sa realizovať v práci s deťmi, mládežou a ostatnými vekovými skupinami. Je určený taktiež ľuďom, ktorí sa chcú uplatniť napr. v cestovnom ruchu.

Získate CERTIFIKÁT, KTORÝ VÁM OTVORÍ NOVÉ MOŽNOSTI NA PRACOVNOM TRHU.

Po úspešnom absolvovaní sa môžete zaradiť do databázy animátorov s možnosťou uplatnenia v hoteloch a horských rekreačných strediskách na Slovensku a v zahraničí. Možnosť spolupráce s prímorskými strediskami a cestovnými kancelárkami.

Prihlášku nájdete na www.sass.sk.

Viac informácií vám poskytnú tréneri na vzdelávaní alebo na valuskova@sass.sk.

ANIMÁTOR OUTDOOROVÝCH AKTIVÍT

OUTDOOR INSTITUTE
 OUTDOOR-INSTITUTE@GMAIL.COM
 TEL.: 0915 080 125
 WWW.OUTDOOR-INSTITUTE.SK

KEDY A KDE?
 Park pod Borovúcou,
 Tmanáň Hora (Prí. ZH)
 17.-19. október 2014

ČO ZÍSKATE?
 Možnosť nájsť si prácu animátora
 už počas letnej školy a následne i
 v letných mesiacoch v strediskách
 cestovného ruchu na Slovensku.

POZOR!
 Pôčet účastníkov
 limitovaný
 na 18 osôb!

Prílohou
 je možnosť
 cez on-line
 formulár.

Tréneri sú športovníci, ktorí sa venujú outdoorovým aktivitám a majú skúsenosti s prácou s deťmi a mládežou. Sú to ľudia, ktorí majú chuť sa vzdelávať a získať nové zručnosti, vedomosti, skúsenosti a zažiť dobrodružstvo - byť akčný. Vzdelávanie je založené na zážitku z vlastnej skúsenosti. Tréneri vzdelávania vás oboznámia s aktuálnymi trendmi v oblasti neformálneho vzdelávania.

CENA KURZU:
 pri zaplatení do 26.9.2014 je 110€ a zahŕňa:
 2x ubytovanie 2x plná penzia
 školenie
 bonus: vstup do lanového centra
 *príj. platba po 26.9. je cena 120€,
 príj. platba po 3.10. je 130€.

Poplatok je možný realizovať
 aj v 2 samostatných platbách:
 Obytné a školenie
 O výške celkovej sumy môžete
 dohľadieť pri platbe.

KROK za KROKOM - ŠPORTOVÁ PRÍPRAVA DETÍ

Šport zohráva v živote dieťaťa dôležitú rolu:

- Má zdravotný význam.
- Formuje harmonicky rozvinutú osobnosť.
- Pomáha pri prevencii pred negatívnymi sociálnymi javmi.

Športovanie umožňuje deťom prežívať radosť z úspechu, šťastné chvíle pri pocitoch víťazstva, ale aj smútok pri neúspechu, únavu po namáhavom tréningu. Zážitky, ktoré ho pri športe sprevádzajú mu dávajú predpoklad na pochopenie rôznych životných situácií, ktoré ho budú sprevádzať po celý život. Dieťa sa učí pri športe spoznávať nielen seba samého, ale aj iných, učí sa dodržiavať pravidlá, lebo chápe, že ak ich poruší - bude potrestaný.

Veľa detí, ktoré sa venujú športu majú predpoklady za určitých podmienok prepracovať sa postupnými naplánovanými krokmi na vrchol pomyselnej športovej pyramídy. Táto cesta je však dlhá a zložitá. Začína sa pomerne skoro v detskom veku. Úspech vo veľkej miere závisí od spoločnej práce, ktorú pri výchove zohrávajú rodičia, tréneri, vedúci.SAŠŠ, medzi ktorého hlavné úlohy patrí všestranne napomáhať rozvoju športovej činnosti detí a mládeže, podieľať sa na formovaní ich trvalého vzťahu k športu, chce prispieť k ich naplneniu príspevkami o športovej príprave detí. Ako sme uviedli v úvode, veľa detí má predpoklady prepracovať sa na úroveň vrcholového športovca. Na to, aby dosiahol túto metú musí prejsť dlhú cestu športovej prípravy.

Zložky športovej prípravy

Dlhodobá športová príprava v sebe zahŕňa niekoľko zložiek, ktoré významne ovplyvňujú proces tréningu. Sú to zložky:

- kondičná,
- technická,
- taktická,
- teoretická,
- psychologická.

Z dlhodobého hľadiska je potrebné zložky zdokonaľovať ako celok. Jedna od druhej úzko závisia, navzájom sa ovplyvňujú, pôsobia pri zdokonaľovaní a raste športovej výkonnosti. Pomer medzi jednotlivými zložkami sa mení podľa:

- etapy dlhodobej športovej prípravy,
- počtu rokov tréningu,
- počtu rokov tréningu v špecializácii,
- obdobia ročného tréningového cyklu,
- športovej disciplíny,
- individuálnych osobitostí.

Kondičná príprava - zdokonaľovanie všeobecného pohybového základu.

Všeobecná kondičná príprava - pôsobí na rozvoj funkčných schopností organizmu, vytvára predpoklady pre rýchlejšiu a kvalitnejšiu raste športovej výkonnosti.

Špeciálna kondičná príprava - nadväzuje na všeobecnú kondičnú prípravu, z ktorej sa tvorí nová - vyššia kvalita. Špeciálna kondičná príprava je zabezpečovaná prostriedkami špeciálnej prípravy danej športovej disciplíny.

Pomer všeobecnej a špeciálnej kondičnej prípravy sa mení v závislosti od veku, úrovne športovej pripravenosti, druhu športu (disciplíny), obdobia ročného tréningového cyklu, individuálnych osobitostí.

Technická príprava - jej úlohou je zvládnutie racionálnej pohybovej štruktúry a prispôbenie jej prvkov individuálnym predpokladom. Cestou k zvládnutiu pohybovej štruktúry je motorické učenie, ktoré má niekoľko fáz:

- fázu vonkajšieho riadenia,

- fázu prevažne vonkajšieho riadenia,
- fázu prevažného sebariadenia,
- fázu sebariadenia.

Osvojenie pohybových zručností má rôznu intenzitu. Striedajú sa obdobia rýchlejšie, pomalšie, rozdielnosť je ovplyvnená druhom športu. Kvalitu motorického učenia ovplyvňujú faktory - počet a kvalita informácií, úroveň všeobecných kondičných a koordinačných schopností, intelektuálna úroveň, motivácia, zdravotný stav, ľudské zdroje, materiálne zabezpečenie, sociálne prostredie. Motorické učenie je v športovej príprave stále sa opakujúci proces na vyššej úrovni.

Taktická príprava - jej úlohou je pripraviť športovca na podanie optimálneho výkonu v konkrétnych podmienkach súťaže, pretekov. Už u detí je potrebná určitá úroveň taktických zručností, znalosť základných pravidiel a ich dodržiavanie, správanie sa v určitých všeobecných situáciách (napr. neprihrávať pred vlastnou bránkou, nepredbiehať v zákrute a pod.). Neskôr sa pridávajú ďalšie - náročnejšie taktické vedomosti a zručnosti.

V taktickej príprave je veľmi dôležitá pamäť, ktorá umožňuje uchovávať a usporadúvať vedomosti a poznatky a premieňať ich v skúsenosti. Skúsenosti majú vplyv predovšetkým na vnímanie, predvídanie taktických zámerov a rýchlosť rozhodovania. Taktické poznatky a schopnosti ja dôležité neustále zdokonaľovať v závislosti od veku, športovej výkonnosti a individuálnych schopností športovcov.

Teoretická príprava - jej úlohou je zvládnuť vedomostnú úroveň všetkých zložiek podieľajúcich sa na výkone a tréningu, prelína sa všetkými zložkami športovej prípravy. Priamo neovplyvňuje výkon, ale výrazne prispieva k rozvoju osobnosti športovca. Formy a metódy sa používajú v závislosti od veku športovca, jeho úrovne a od individuálnych osobitostí.

Psychologická príprava - jej úlohou je psychické zvládnutie rôznych náročných situácií v tréningu ako aj počas športovej súťaže, minimalizovať negatívne vplyvy na športovca a súčasne pozitívne vplývať na jeho psychiku. Znamená to, že prostredníctvom psychologických poznatkov sa zvyšuje účinnosť ostatných zložiek športovej prípravy, v súťažiach sa stabilizuje výkonnosť v závislosti od úrovne tréningovanosti. Veľkú úlohu tu zohráva prístup trénera, rodiny. V prípade potreby je vítaná spolupráca so športovým psychológom.

V budúcej časti sa budeme venovať etapám dlhodobej športovej prípravy.

Z KAŽDÉHO ROŽKA TROŠKA

K najvýznamnejším motivačným prvkom v systéme školských športových súťaží na Slovensku patrí celoštátna súťaž aktivity základných a stredných škôl pod názvom ŠKOLA ROKA - o tom niet najmenších pochyb.

Jej základy boli položené už na I. celoštátnej olympiáde detí a mládeže KALOKAGATIA 1992 v Trnave, pod názvom „NAJAKTÍVNEJŠIA ŠKOLA“ ktorý názov je v podtitulku ŠKOLY ROKA dodnes. V prvých ročníkoch boli školy zapojené v systéme školských športových súťaží hodnotené na diaľku na základe písomných hlásení a s využitím výsledkov školských majstrovstiev Slovenska. Zverejnenie konečného poradie v periodiku SAŠŠ však nebolo pre školy dostatočne motivujúce, a tak sa pristúpilo k pozývaniu zástupcov najúspešnejších škôl na celoštátne vyhodnotenie. To prvé sa uskutočnilo v Bratislave za školský rok 2002/2003.

V súčasnom období sa pripravuje celoštátne vyhodnotenie ŠKOLY ROKA za školský rok 2013/2014. Uskutoční sa v Žiari nad Hronom - 24. októbra 2014 a budú naň pozvané viaceré osobnosti slovenského športu a olympizmu. Tu bude odštartovaná zároveň aj súťaž pre nový školský rok (kritériá následne nájdete na web stránke SAŠŠ). Výsledky z pocho-

piteľných dôvodov zverejniť nemienime, no prezradíme (zopakujeme si), že celkové poradie škôl v štyroch kategóriách vzniklo po sčítaní bodov v troch pilieroch - účastníckom, výchovnom a výkonnostnom. V tom poslednom sa do bodového hodnotenia započítavala účasť a umiestnenie na školských majstrovstvách Slovenska.

Súčasťou slávnostného vyhodnotenia najaktívnejších škôl bude aj ocenenie Športovca roka. Návrhy (spolu s odôvodnením) posielali krajské alebo okresné rady SAŠŠ, obvodné úrady - odbory školstva, vedenia základných a stredných škôl, ale aj jednotlivci z radov odborníkov v oblasti školského športu. Z návrhov určí poradie odborná komisia.

Čítanie, ktoré zaujme

Pred niekoľkými rokmi si priaznivci školského športu mohli prelistovať pravidelne vydávaný **PREHĽAD VÝSLEDKOV ŠKOLSKÝCH SÚŤAŽÍ v Slovenskej republike** (alebo ak chcete - ročenka). Všeobecne známe skutočnosti sa podpísali aj pod pravidelné vydávanie tohto obľúbeného periodika. Na škodu veci - prirodzene! Už v minulom školskom roku sme však priniesli elektronickú formu ročenky a so začiatkom školského roka 2014/2015 budeme v tomto pokračovať. Záujemcovia si tak môžu prehľad výsledkov stiahnuť zo stránky SAŠŠ (www.sass.sk) už v týchto dňoch. Určite so záujmom si preštudujú výsledky slovenských školských šampionátov, ale aj poradie súťažiacich jednotlivcov a kolektívov. Celkovo bolo v minulom školskom roku zaznamenaných dvadsaťšesť celoštátnych finále. V niektorých sa v jednom termíne a na jednom mieste stretli športovci zo základných škôl spolu so stredoškôlkami (cezpoľný beh, Školské dni športu), v iných tieto vekové skupiny štartovali osobitne. Kolektívne športy - vzhľadom k ich organizačnej náročnosti - sa delili na školské majstrovstvá Slovenska chlapcov a dievčat osobitne.

Elektronická podoba ročenky oproti printovej má výhodu aj v tom, že ju možno (v prípade potreby) dopĺňať. Do tej aktuálnej sa chystáme zaradiť ešte kapitolu o účinkovaní našich športovcov v zahraničí, aktuálny prehľad rekordov v atletike, streľbe a disciplín Školských Dní športu, ale aj výsledky celoštátnej súťaže aktivity pod názvom Škola Roka. Tie však budú známe až po ich vyhlásení v októbri v Žiari nad Hronom.

Z KAŽDÉHO ROŽKA TROŠKA

História SAŠŠ

K 20. výročiu založenia stavovskej organizácie telocvikárov na Slovensku - Slovenskej asociácii športu na školách sa nám podarilo (napriek nesmiernej zložitosti vtedajšieho obdobia) vydať veľmi slušnú a vydarenú publikáciu „TAK ŠLI ROKY“. Ako sme vtedy zdôrazňovali, vyjadrili sme ňou úctu zakladateľom doteraz najvýznamnejšej organizácii školského športu u nás, ale zároveň aj poďakovanie stovkám tých, ktorí nadväzujúc na tento počín nedovolili školskému športu po roku 1989 klesnúť na úplné dno. Boli to práve oni, ktorí na začiatku 90-rov minulého storočia položili základy úspešnému systému a následne tento v ďalších rokoch spoločne zveľaďovali. Aj o tom je síce skromné, no na druhej strane bohatstvom faktov a informácií významné dielko, ktoré sa stretlo s pozitívnou odozvou nášho hnutia. Už pri jeho vydaní sme však upozornili, že ide „len“ o prvý krok spracovania našej histórie. Našou ambíciou je pripraviť vydanie knihy, ktorá nielenže doplní základ o ďalšie nezverejnené fakty, ale obohatí ho o spomienky konkrétnych ľudí na konkrétne udalosti, prinesie rozhovory a vyjadrenia súvisiace s prípravou a realizáciou najvýznamnejších krokov našej organizácie - tvorbou koncepcií či organizovaním jednotlivých podujatí. Hodnotu spomienok a vyjadrení určite znásobí priložená fotografia, novinový výstrižok či iný dokumentačný materiál, vrátane trojrozmerných predmetov. Túto cennú zbierku chystáme zverejniť nielen v druhom rozšírenom vydaní publikácie „TAK ŠLI ROKY - krok za krokom“, ale aj inštalovaním veľkolepej výstavy k 25. výročiu založenia SAŠŠ. Podrobnejšie v ďalšom čísle RIO de JANEIRO.

Pamätnica
k 20. výročiu
založenia Slovenskej
asociácie športu na školách

Zaujímá nás... • Zaujímá nás... • Zaujímá nás...

Národný projekt zvyšovania kvalifikácie učiteľov TV,
ktorý realizuje Národné športové centrum.

Učitelia zapojení do projektu získajú:

1/ kredity

2/ sadu didaktických pomôcok

Vzdelávanie je bezplatné.

Náklady na vzdelávanie sú hradené prostredníctvom európskych fondov.

Telesná výchova je mimoriadne dôležitý vyučovací predmet, ktorý sa ako jediný v súčasnosti zaoberá fyzickým zdravím detí a mládeže.

PROJEKT PRE UČITEĽOV SA SPÚŠŤA UŽ V SEPTEMBRI 2014.

Viac informácií je k dispozícii na:

<http://www.skolskysport.sk/index.cfm?module=ActiveWeb&page=WebPage&s=narodny-program-zvysenie-kvalifikacie-ucitelov-telesnej-a-sportovej-vychovy>)

AUTORI PROJEKTU SA TEŠIA NA VAŠU ÚČASŤ.

Jednota Futbal cup

VĎAKA za spoluprácu...

Sme radi, že na tomto mieste môžeme znova vyzdvihnúť spoluprácu pri organizovaní športovej súťaže JEDNOTA FUTBAL CUP medzi SAŠŠ a Hlavným partnerom tejto súťaže Nadácie Jednota COOP.

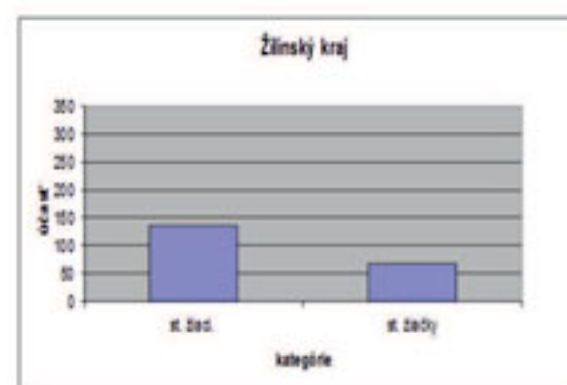
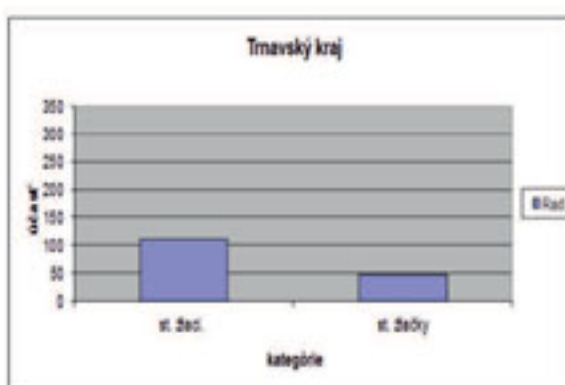
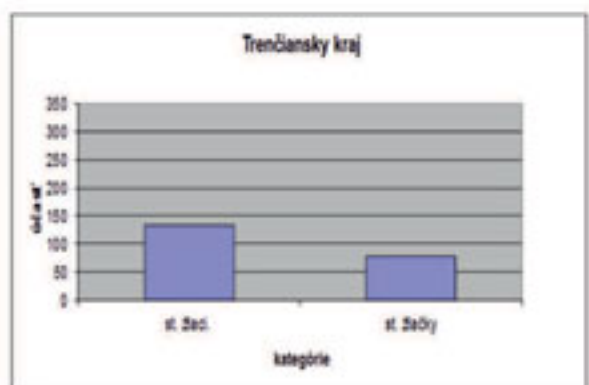
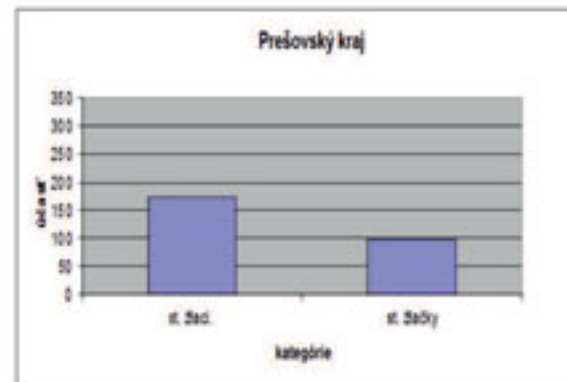
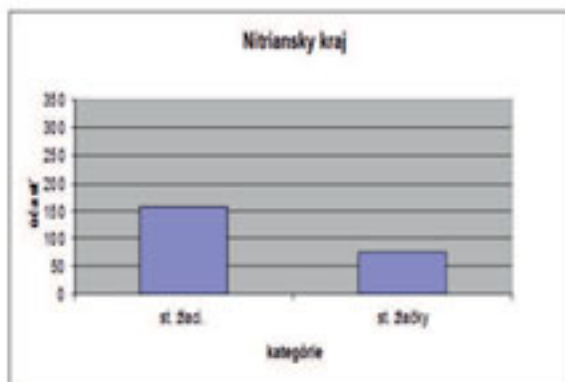
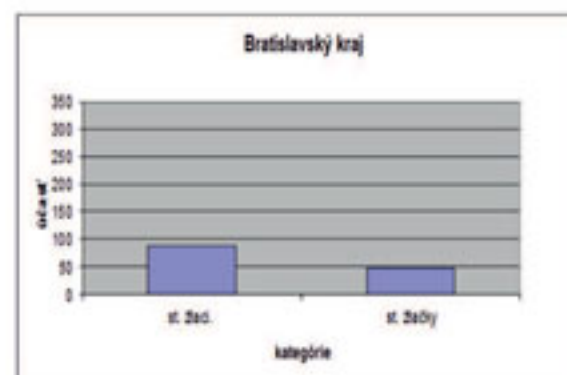
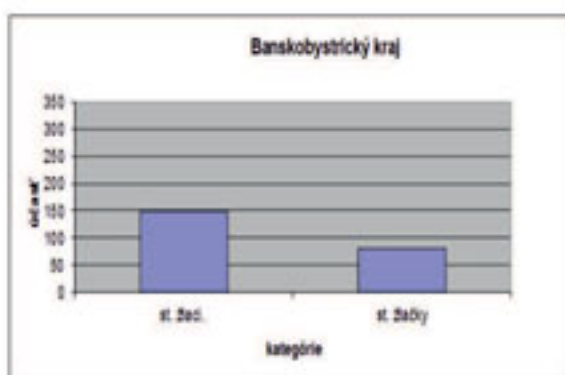
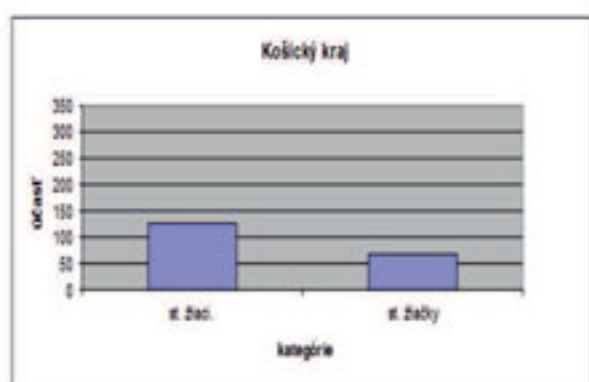
Jej história sa preklapila do kapitoly druhého desaťročia. V školskom roku 2013/2014 sme boli svedkami už jeho 11. ročníka. Za toto obdobie vyrástli zo žiakov zapojených do súťaže aktívni športovci reprezentujúci kluby v ligových súťažiach, nájdu sa medzi nimi aj slovenskí reprezentanti. Je to nakoniec aj jeden z cieľov tejto súťaže - zapájať a vychovávať čo najväčší počet žiakov a žiačok k pohybovým aktivitám, hľadať medzi nimi talenty, ktoré budú ďalej pod dohľadom odborníkov rozvíjať svoje športové majstrovstvo.

Nemôžeme opomenúť ani skutočnosť, že Nadácia Jednota COOP so svojimi partnermi každoročne prispieva k zlepšeniu materiálneho vybavenia škôl zapojených do projektu prostredníctvom dodávok športového materiálu, čo za 11 rokov existencie súťaže predstavuje naozaj významnú podporu.

Víťazmi celoštátneho finále konaného v Tnave 19. - 20. júna sa stali v kategórii žiakov Základná škola, Okružná, Michalovce a v kategórii žiačok Základná škola, Školská, Vrbové. Výsledky a celkové poradie je zverejnené v avizovanej ročenke ako aj na web stránke SAŠŠ.

Na slávnostnom dekorovaní víťazov odovzdala zástupkyňa trnavskej predajne Jednota COOP okrem hodnotných vecných cien družstvám na prvých troch miestach finančné poukážky na nákup športového materiálu.

Štatistika zapojenia škôl po krajoch v XI. Ročníku

ŠKOLSKÉ DNI ŠPORTU 2014

Nemusíte mať talent, musíte však šport milovať. Zapojte sa preto do netradičných súťaží, ktoré Vám dávajú šancu športovať, súťažiť, vyniknúť...

Prečo ŠKOLSKÉ DNI ŠPORTU?

Súťažiť môžu naozaj všetci - bez strachu a ostychu. Netradičné športové disciplíny dávajú šancu všetkým, aby sa pohyb a šport stal súčasťou ich denného režimu. **A to je dôležité!**

Pravidlá a podrobnosti nájdete na www.sass.sk.

Hlásenia o uskutočnených športových netradičných súťažiach spolu s výsledkami a peknou fotkou zo súťaže, zasielajte od septembra do konca októbra na ristova@sass.sk. Na základe Vašich hlásení bude zostavené celoštátne poradie a tí najlepší budú pozvaní na VEĽKÉ FINÁLE v novembri 2014.

Kategórie:

žiaci a žiačky ZŠ, nar. 1.1.1999 a mladší
žiaci a žiačky SŠ, nar. 1.1.1995 a mladší

Program:

Memoriál Márie Zavorskej

Súťaž VYTRVALOSTNÝCH ŠTAFIET mládeže

Rope skipping

Trojboj v skákaní cez švihadlo.

Abeceda futbalistu

Súťaž vo FUTBALOVOM ŽONGLOVANÍ - Futbalový trojboj

Penaltový festival

Netradičná súťaž v kopaní pokutových kopov (jedenástok) podľa jednoduchej zásady "DÁŠ postupuješ - NEDÁŠ vypadávaš z hry".

...ale

program Školských dní športu možno obohatiť v školách, obciach a mestách o ďalšie disciplíny ako preťahovanie lanom, hod do basketbalových košov, in line korčuľovanie a mnohé ďalšie. Stačí si vybrať.

Olympijské festivaly Slovenska 2014

Vstupujú do svojej druhej časti 7. ročníka, ktorý je dôstojným príspevkom k 120. výročiu založenia Medzinárodného olympijského výboru

Termín: 22. septembra - 5. októbra 2014

Vyhlasovateľom Olympijských festivalov Slovenska (OFS) je Slovenský olympijský výbor so svojimi partnermi - Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, Združením miest a obcí Slovenska, slovenskými samosprávnymi krajinami a Slovenskou asociáciou športu na školách.

Kategórie:

Deti materských škôl

Žiaci základných škôl

Žiaci stredných škôl

Experimentálne aj študenti vysokých škôl

Základnou podmienkou účasti v OFS je zorganizovanie školskej olympiády v jednom z dvoch určených termínov (prvý termín bol vyhlásený v júni). O konaní školskej olympiády treba zaslať hlásenie na tlačivo „Informácia o konaní OFS do 31. októbra 2014.

Hlavným cieľom OFS je podnietiť zodpovedných k tomu, aby výraznejším spôsobom vytvárali podmienky na športovanie detí a mládeže, aby propagovali šport ako cestu k zdraviu a harmonickému rozvoju, k telesnej zdatnosti a psychickej odolnosti. **K tomu slúži aj súťaž krajov, ale aj hodnotenie aktivity škôl a pedagogických zamestnancov.**

Metodické pokyny na stránke SOV a SAŠS.

Vážení partneri, milí priatelia,

dovoľujeme si vám touto cestou poďakovať za vašu pomoc a podporu pri školských športových súťažiach v školskom roku 2013/2014 a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu s Vami.

DUOZ / Slavmír Brtáň

Plantex Veselé

IN STAMO, s.r.o / Peter Urban

Ramón Školuda

Pekáreň /Obertáš Peter

**Pekáreň Moravany nad V.
A. Sminín, Čunčík**

SAHM Slovensko s.r.o.

Jozef Kumančík

Chladiace veže Jaslovské Bohunice

o.z. Felicitas

Trnavská vodárenská spoločnosť a.s.

Tvorsad

**Tesco Galéria Trnava
- Pastel Production, s.r.o**